

Julehilsen til Frederiksborg Valgmenigheds medlemmer, støttekreds og øvrige interesserede

Aarhus 13. december 2013

Ind under jul sender jeg jer alle de hjerteligste juleønsker og gode ønsker for det nye år.

Der er både et billede og et ord, jeg vil fortælle jer om. Der kan pludselig opstå en pointe, når ord og billede kombineres.

"Himlen er en kuppel af uhyre stilhed".

Citatet fra en irsk roman: Colum Toibin "Marias Testamente" fra 2013 - en forunderlig bog.

Maria er en gammel kone, da hun starter sin beretning om sønnen, der ændrede verden. I Efesos bevogtes hun i et lille hus. Vogterne overvåger hendes person uden at gøre hende skade. Hendes minder fylder hele hendes liv, hvor døden forventes at være den forløsende begivenhed. En af vogterne har levet ved siden af Maria i hele forløbet, hvor Jesus bliver korsfæstet på Oliebjerget i Jerusalem, og hvor Maria flygter fra bjerget.

I Nazareth lever Maria med mand og søn, som hun elsker. Her passer hun sine huslige gerninger, værdsætter det stille liv og beder som en god troende kvinde i Templet, når sabbatten indfinder sig. Selv om Maria tror på Gud, undrer hun sig over, at Jesus omgiver sig med "mislykkede individer", og at han selv fører højtravende snak. Ved brylluppet i Kana deltager Jesus, og Maria forbavsnes over, at han er klædt i farvestrålende tøj, og at han fører sig frem med værdighed, han er ligefrem blevet højere. Bryllupsgæsterne bøjer sig underdanigt, da Jesus siger, at han er Guds søn.

Beskrivelsen på bogens bagside af Maria som en tragisk heltinde, rasende og veltalende, finder jeg er en misforståelse. Min opfattelse af Maria er, at hun er neddæmpet og reflekterende i så høj grad, at hun selv viser, hvor meget hun tvivler på, at hendes søn var Guds søn. Og dog siger hun det ikke direkte. Hun undrer sig over hans fremfærd, og selv da hun under flugten oplever at Jesus kommer til hende, er hun stadig tvivlende.

Colm Tóibín er en uforudsigelig forfatter. Han kan bringe længst afdøde personer til live (som Henry James i 'Mesteren') men også skildre familiære relationer. Jomfru Maria er vel den mest betydelige kvinde i kristendommen - et urørligt ikon for mange troende. Her er hun en sagtmodig, sørgende mor. (anmeldt af Helle Regitze Boesen på www.youread.dk)

Altså:

"Himlen er en kuppel af uhyre stilhed".

Da jeg stødte på citatet i romanen, kunne jeg ikke lade være med at tænke ja, ***"Dejlig er den himmel blå"*** som også lovsynger himmelhvælvingen over os - som omgivelse til Marias fødsel af det lille barn i Betlehem.

Så dumpede der et lille skrift om altertavlen i Tibirke Kirke ind ad dørsprækken udgivet af min gamle rektor, Jens Anker Jørgensen : ***"Hvad altertavlen fortæller"*** fra Hver morgen, 2013. Særligt ét billede i bogen

fængslede mig straks : det første ud af i alt otte små kvadrater af træskærerarbejde i Tibirke Kirkes altertavle med Jesu fødsel som motiv. <http://tibirkekirke.dk/>

Det er helt anderledes end de traditionelle julekrybbebilleder. Det har alle de dertilhørende detaljer - bortset lige fra krybben - og stalden tager sig mere ud som et halvtag end som en stald. Forklaringen kunne være, at kirkegængerne skulle kunne læse altertavlen med motiverne af Jesu fødsel, lidelseshistorie og opstandelse som en "åben bog" - lidt samme princip som de "overskårne" dukkehuse, som mange af os kender fra barndommen. Krybberummet kender vi netop også fra barndommen. Men min barndoms krybberum havde tag på - også i det korsstingsbroderi fra Haandarbejdets Fremme, som jeg, da jeg var 12 år, broderede til min mormor.

Når herberget blot er en kulisse med et halvtag, bliver julenats begivenhed tydeligere. Og Jesu komme til jorden uden krybbe er vældig konkret med barnet liggende på et tæppe bredt ud på jorden.

Ud over altså at være det velkendte Jesu fødselsbillede, åbner det på en ekstraordinær - og meget pædagogisk - måde ind til forståelsen. Barnet fødtes på jord. De velkendte forældre Maria og Josef er omgivet af de velkendte husdyr og englene helt tæt på. Hyrderne vogter deres får i højderne i baggrunden. Englene står til gengæld tæt omkring barnet, der ligger på tæppet på jorden. Oksen og geden har deres på det tørre under halvtaget og står på en art gulvbelægning. Alt er på én gang så velkendt, og dog anderledes udtrykt. Der åbnes i mødet med det "overskårne" herberg for en ny horisont. Himlen er virkelig kommet til jorden.

Krybbemotivet er rammet ind af guldbelagte udskæringer, der danner en slags baldakin over -og foran motivet. Udskæringerne har himmelblå bemalede felter. Den blå farve er identisk med Marias blå kjole. Herved rumliggøres himmel og jord.

Men, hvad skal Tibirkes kirkegængere stille op, når der synges "**Barn Jesus i en krybbe lå**" nr 103 ? Det passer slet ikke sammen. Der er et stald-halvtag, den kolde jord og en baby på en tæppe ude under åben himmel.

"Du fødtes på jord."

Dén salme af Lisbeth Smedegaard Andersen synges ikke nødvendigvis i Tibirke eller andre kirker juleaften, hvor salmerne er de kendteste på salme-top-fire. Men Juleaftens kirkegængerne i Tibirke vil formodentlig enten juleaften eller juledag synges Grundtvigs

"Velkommen igen, Guds engle små,

fra høje himmel-sale,

med dejlige solskinsklæder på,

i jordens skyggedale..."

"...o, ganger dog ej vor dør forbi,

os volder ej den kvide..."

DDS nr. 99 . Dén vil de kunne få til at passe med albertavlen. Derfor kan nye billeder og nye ord i nye kombinationer med gamle ord og gamle billeder åbne for ny eller ekstra forståelse af, hvad det vil sige, at Gud blev menneske for menneskers skyld.

Måske vil de også kunne forbinde det forblæste gadehjørnes hjemløse i den julehandel-pulserende storby med budskabet om, at "han fødtes på jord".

Kirkens korshær og Frelsens hær har til huse på nærliggende gadehjørner i Århus centrum. Det råb om julehjælp, som dér kan møde én meget konkret, kan også høres fra flere og flere, der sidder lunere inden døre rundt i vore hjem.

"O, ganger dog ej vor dør forbi, os volder ej den kvide!"

Det bliver konkret næværende, hver gang vi møder den forfrosne gadesælger, der falbyder de hjemløses blad "**Hus Forb**". Jeg køber altid dette blad - og anbefaler det gerne. Det er kvalitetsmæssigt i liga med Samvirke og Helse, men det afspejler en mindre velbjærget livsform.

Til mennesker uden hjem kom Jesus også og lå på jorden omgivet af mor, far, dyr og engle.

"Du fødtes på jord..."

sådan indledes DDS nr. 69 af Lisbeth Smedegaard Andersen, 1984. Den slutter sådan med sjette strofes to sidste linjer:

***"Så beder vi: Giv
os mod til at leve et menneskeliv,
at vokse i kærlighed, folde os ud,
til alt bliver ét i en lovsang til Gud,
som sendte sit Ord
i dig her til jord."***

**GLÆDELIG JUL
med tak for al tillid**

Mie Lervad Thomsen

På godt nytårsgensyn søndag d. 5. januar 2014 kl 10.30